

**KARTA PRZEDMIOTU****I. Dane podstawowe**

|                                                |                         |
|------------------------------------------------|-------------------------|
| Nazwa przedmiotu                               | Socjologia wychowania   |
| Nazwa przedmiotu w języku angielskim           | Sociology of upbringing |
| Kierunek studiów                               | Pedagogika specjalna    |
| Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie) | Jednolite magisterskie  |
| Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)    | stacjonarne             |
| Dyscyplina                                     | Nauki socjologiczne     |
| Język wykładowy                                | Polski                  |

|                                             |                       |
|---------------------------------------------|-----------------------|
| Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna | Dr Monika D. Adamczyk |
|---------------------------------------------|-----------------------|

| Forma zajęć ( <i>katalog zamknięty ze słownika</i> ) | Liczba godzin | semestr | Punkty ECTS |
|------------------------------------------------------|---------------|---------|-------------|
| wykład                                               | 15            | I       | 2           |

|                   |      |
|-------------------|------|
| Wymagania wstępne | brak |
|-------------------|------|

**II. Cele kształcenia dla przedmiotu**

|                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1-Przedstawienie zakresu zainteresowań socjologii wychowania i jej funkcji wynikających ze zmian zachodzących w społeczeństwie. |
| C2 Przedstawienie słuchaczom zjawisk i procesów zachodzących w środowisku wychowawczym, ich przyczyn i skutków                   |
|                                                                                                                                  |

**Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych**

| Symbol        | Opis efektu przedmiotowego                                                                                                                 | Odniesienie do efektu kierunkowego |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <b>WIEDZA</b> |                                                                                                                                            |                                    |
| W_01          | Absolwent zna i rozumie podstawowe koncepcje socjologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy myślenia i działania pedagogicznego | K_W04                              |

**III. Opis przedmiotu/ treści programowe**

1. Socjologia wychowania: przedmiot, podstawowe pojęcia, socjologia wychowania a pedagogika w systemie nauk zajmujących się wychowaniem
2. Socjalizacja i wychowanie, a styl życia i pozycja społeczna, kulturalizacja, socjalizacja a płeć. Skutki niepomysłnej socjalizacji: zachowania dewiacyjne.
3. Rodzina, jako miejsce socjalizacji i procesu wychowawczego. Przekaz międzypokoleniowy, obyczaje, normy i wartości. Patologia życia rodzinnego, główne tendencje przemian rodziny współczesnej i alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego.
4. Otoczenie sąsiedzkie, grupy rówieśnicze składnikami środowiska wychowawczego. Młodzież jako kategoria społeczna.
5. Szkoła jako instytucja wychowawcza. Środowisko społeczne szkoły. Autokratyzm i demokracja w szkole. Rola szkoły w społeczeństwie opartym na wiedzy.
6. Edukacja w warunkach globalizacji i wielokulturowości, kwestia przekazu wartości, problem społeczeństwa wychowującego.
7. Główne problemy socjologii zawodu nauczyciela. Role zawodowe nauczyciela. Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny. Wiedza prywatna, potoczna a wiedza naukowa nauczyciela. Uczenie się przez całe życie nauczycieli.
8. Społeczne zadania wychowania.

**IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się**

| Symbol efektu | Metody dydaktyczne<br>(lista wyboru) | Metody weryfikacji<br>(lista wyboru) | Sposoby dokumentacji<br>(lista wyboru) |
|---------------|--------------------------------------|--------------------------------------|----------------------------------------|
| <b>WIEDZA</b> |                                      |                                      |                                        |
| W_01          | Wykład konwersatoryjny               | egzamin                              | Protokół egzaminacyjny                 |

**V. Kryteria oceny, wagi**

**Ocena niedostateczna:** Student nie jest w stanie zaprezentować podstawowego poziomu wiedzy na temat zagadnień omówionych na wykładzie i opisanych w literaturze obowiązkowej, tj. nie wykazuje dostatecznej wiedzy na sprecyzowane przez egzaminatora pytania/tezy egzaminacyjne. W przypadku testu na 15 pkt osiągnął 0-7 pkt.

**Ocena dostateczna:** Student jest w stanie zaprezentować tylko podstawową wiedzę na temat zagadnień omówionych na wykładzie i opisanych w literaturze obowiązkowej, nie jest jednak w stanie krytycznie uzasadniać stawianych tez. W przypadku testu na 15 pkt osiągnął 8-10 pkt.

**Ocena dobra:** Student jest w stanie zaprezentować wiedzę na temat zagadnień omówionych na wykładzie i opisanych w literaturze obowiązkowej. Student wykazuje jedynie nieliczne braki wiedzy przekazanej na wykładzie; braki te nie odnoszą się do istotnych/podstawowych treści wykładu. Student pogłębił wiedzę zapoznając się ze wskazaną przez wykładowcę literaturę uzupełniającą wyłożone treści. W przypadku testu na 15 pkt osiągnął 11-12 pkt.

**Ocena bardzo dobra:** Student wykazuje pogłębioną wiedzę na temat zagadnień omówionych na wykładzie i opisanych w literaturze obowiązkowej. Student pogłębił wiedzę zapoznając się ze wskazaną przez wykładowcę literaturę uzupełniającą wyłożone treści. O ocenie bardzo dobrej decyduje ponadto: umiejętność sprawnego kojarzenia faktów i łączenia ich w szersze związki, krytycznego uzasadniania, rozumienia przyczyn, rozbieżności i konwergencji omawianych zagadnień, trafność i spójność wypowiedzi. W przypadku testu na 15 pkt osiągnął 13-15 pkt.

#### VI. Obciążenie pracą studenta

|                                            |               |
|--------------------------------------------|---------------|
| Forma aktywności studenta                  | Liczba godzin |
| Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem  | <b>15</b>     |
| Liczba godzin indywidualnej pracy studenta | <b>60</b>     |

#### VII. Literatura

|                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Literatura podstawowa                                                                                                |
| F. Znaniecki, Socjologia wychowania, t. I i II, PWN, Warszawa 2001.                                                  |
| M. Karkowska, Socjologia wychowania – wybrane elementy. Mechanizmy socjalizacji i edukacja szkolna, WSHE, Łódź 2009. |
| M. Marody, A. Gliza - Poleszczuk, Przemiany więzi społecznych, Scholar, Warszawa 2004.                               |
| Literatura uzupełniająca                                                                                             |
| S. Kowalski, Socjologia wychowania w zarysie, PWN, Warszawa 1986.                                                    |
| T. Szlendak, Socjologia rodziny, PWN, Warszawa 2010.                                                                 |
| M. Szymański, Socjologia edukacji: zarys problematyki, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków 2002.                       |
| K. Tillmann, Teorie socjalizacji. Społeczność, instytucja, upodmiotowienie, PWN, Warszawa 2005.                      |